

REÑMA MEW MÜLEKEY POYEWÜN

¡Kimtukuken ka küme txemken tami poyen mew!

Kelluntukuael ta reñma fillke zugu mew

Ñi küme txemael ta pu püchikeche ka ñi küme kimtukuael fillke zugu, ñi **reñma müley ñi rumel kelluntukuleael**. Wüne txokiñche chew ñi mülekemüm, fey kimtukukey ta fillke kümeke zugu. Reñma ta kelluntukukey ka zapikey ñi pu püchikeche: Müley ñi eluafiel iyael, ñi kümekaleael, müley ñi liftuafel. Ka femgechi müley kagelu zugu zapituael ta pu püchikeche, müley feytichi poyen zugu, pütxa mew müten ta **müley poyekey, zuamgekey**.

- Poyen mew ta pañüspañuštugeñmagekey ñi age we püchiche, femgechi ta poyekey ka kimkey ñi pu reñma. Ka fey küme txemkey.
- Pu püchikeche ta zuamkey ñi fill az poyegeael, pagkogeael, küme leligeael, poyen mew ta zugugeael.
- Kom feytichi zugu txipayelu ruka mew, müley ñi wülgeael poyen mew.
- Pu püchikeche kiñeke mew ta welulkayafuy kiñe zugu, welu kimnieygün ñi pu reñma rumel kelluaetew ka poyeatw.
- Poyen mew ta pu püchikeche zoy newentulekeygün, kutxankelaygün. Femgechi pu inatuzugukelu kimnieygün feytichi pu püchikeche poyenoel, kutxankigün.

- Poyeniegyem ta pu püchikeche ñi reñma mew, fey küme txemükigün, zuamuwkigun, ka femgechi poyekeygün ñi pu reñma ka ñi pu lofche.
- Pu genegelu kimeltuyem ñi pu püchikeche poyewün mew, yamuwün mew, ka fey chem ñi pin, müley ñi femael. Re femgechi ta kimkelaygün, müley ñi küme kellugeael ta pu püchike che, fey mew ta küme kimtukukeygün ta zugu.

Küme rupaleyem ta pu püchikeche, müllo ta kimtukukey zugu, chew ñi poyegekemüm, chew ñi zuamgemüm, chew ñi pepi azkintuael, pepikayael, ramtuael; femgechi ta kimtukukey ta pu püchikeche. Femonle, ti püchi wentxu kam püchi zomo, illkuyawkey, llkayawkey, kimkelay ñi chumael, fey kimtukukelay ta fill kimün.

¿Chumgechi müleyiñ ñi poyen mew txemümael tayıñ pu püchike che?:

- Poyen mew zugugekeay ta pu püchikeche, müley ñi chezkozkünuwal ta che ñi zugugeael, müley ñi küme leligeael petu zugugeyem, pagkogeael.
- Müley ñi küme kimgeael chum felen chi püchi zomo kam püchi wentxu.
- Yamkeafimi, kümelay ta feypin “inche yamkefiñ” ka püchi müchay mew fey ka wirrarelgeael.
- Nïtxamkakeafimi ñi fillke azfelen ñi mülen ta che, ka femgechi kimeltukeafimi ñi azfelen, “¿llazküleymi?” “¿illkulu txokieyu?” “¿ayıwküleymi tami pefiel tami kuku?”
- Yamüafimi ñi chumgen, chem nien, kom püchikeche niey ta kizuke az
- Kümeke zugu elukeafimi pu püchikeche, ñi küme miawael, ñi feypigeael “Rume ayin tami zewman” “rume kümelkaymi tami azkünuel tami juguetes”

Püchi zomo: jñuke!

Ñuke: feypien

Püchi zomo: Ñuke, jallkütuen!

Ñuke: Petu allkütueyu, Sofia

Niña: Mamá, ¡Escúchame con los ojos!..

Püchi zomo: jallkütuen tami ge mew!

- Feypikelayafimi wezake zugu, ñi kellunuaetew, fey mew ta kimlayay pu püchikeche, kiñeke mew illkuyem ta gengelu feypikeygün “femkilge” “txanaymi pipeyu ga...” “lelige tami femün” “chumgelu rumel wezalkayawkimi”
- Txemkülele, eluñmakeafimi ta kizu ñi zewmanieael chem küzaw rume.
- Küme rupakeaymu, ayiwkülen rupakeaymu, pichiñma rewall, fillke küzaw mew: awkantukeaymu, ayekeaymu, pagkowkeaymu, chillkatulelkeafimi fillke chilka, allkütugekeay pu püchikeche, nütxamentule kiñe zugu. Allkütugeyem ta pu püchikeche, rume kümelkakey ñi piwke egün.
- Pepi mülenolmu mür, küzaw mew kam ka zugu mew rume, gillakalkelayafimi, müley tami mütxümafiel, kam wirrintukulelafiel kiñe poyen zugu kam kiñe azentun rume elekünulelkeafimi.

¡Müte pepilfalay! Ñi rumel poyeniegeam ta pu püchikeche, kiñeke mew ta newe kümelkalekelayiñ. Welu poyen mew ta küme txemkey, ka ñi kimtukual fillke kimün kanantü.